

Šīs lapa ir mašintulkota [Saite]. Mašintulkojumos var būt kļūdas, kas var mazināt skaidrību un precizitāti; Ombuds neuzņemas atbildību par neatbilstībām. Lai iegūtu visuzticamāko informāciju un juridisko precizitāti, lūdzam skatīt šādus dokumentus. avota versija angļu valodā ir norādīta iepriekš. Lai iegūtu plašāku informāciju, lūdzam skatīt mūsu [valodu un tulkošanas politiku](#) [Saite].

Lēmums lietā 193/2020/EWM par Eiropas Komisijas īstenoto atteikumu piešķirt publisku piekļuvi juridiskam atzinumam, kas saistīts ar iespējamu interešu konfliktu Čehijā

Lēmums

Lieta 193/2020/EWM - **Uzsākta {0}** 18/02/2020 - **Lēmums par {0}** 25/03/2020 - **Iesaistītā iestāde** Eiropas Komisija (Nav konstatēta kļūda pārvaldībā) |

Izskatāmā lieta attiecās uz Komisijas atteikumu piešķirt publisku piekļuvi juridiskā dienesta atzinumam, kas saistīts ar Čehijas premjerministra iespējamu interešu konfliktu.

Sūdzības iesniedzējs uzskatīja, ka pastāv izteikta sabiedrības interese par dokumentu atklāšanu. Viņaprāt, iedzīvotājiem ir jābūt informētiem par šā juridiskā atzinuma saturu, lai viņi varētu veidot savu neatkarīgu viedokli par iesaistīto pušu rīcību un sniegto argumentu ticamību.

Ombude secināja, ka šobrīd sabiedrības interese par juridiskā atzinuma atklāšanu nav svarīgāka par sabiedrības interesēm aizsargāt Komisijas iespējas veikt revīzijas, kuru mērķis ir nodrošināt ES līdzekļu aizsardzību un tiesiskuma ievērošanu. Tāpēc ombude izbeidza izmeklēšanu, nekonstatējot administratīvu kļūmi.

Sūdzības priekšvēsture

1. Eiropas Savienība nodrošina finansējumu dalībvalstīm, lai atbalstītu ekonomikas attīstību un stiprinātu sociālo kohēziju visā ES. Dalībvalstis atlasa, uzrauga un novērtē projektus, kas saņem ES finansējumu.

2. 2018. gadā Eiropas Komisija atbildēja uz apgalvojumiem par iespējamām interešu konfliktiem saistībā ar konkrētiem projektiem Čehijā, kuri bija saņēmuši ES finansējumu. Tā uzsāka revīziju attiecībā uz ES līdzekļiem, kas piešķirti Čehijas premjerministra dibinātam

uzņēmumam Agrofert.

3. Eiropas Parlaments 2018. gada 13. decembrī pieņēma rezolūciju par interešu konfliktiem un ES budžeta aizsardzību Čehijā [1]. Rezolūcijā ir minēts Eiropas Komisijas Juridiskā dienesta 2018. gada 19. novembra juridiskais atzinums “*Jaunās Finanšu regulas 61. panta (interesu konflikts) ietekme uz maksājumiem no Eiropas strukturālajiem un investīciju (ESI) fondiem*”.

4. Rezolūcijā norādīts, ka “2018. gada 1. decembrī tādi Eiropas plašsaziņas līdzekļi kā *The Guardian*, *Le Monde*, *De Standaard* un *Süddeutsche Zeitung* publicēja informāciju par juridisko atzinumu, ko sniedza Komisijas Juridiskais dienests, apstiprinot A. Babiš interešu konfliktu”. Rezolūcijā “*Komisija tika aicināta nekavējoties veikt turpmākus pasākumus saistībā ar šo jautājumu, pamatojoties uz tās Juridiskā dienesta atzinumu [...], un īstenot nepieciešamos korektīvos pasākumus un procedūras, lai grozītu jebkādu iespējamu nelikumīgu situāciju, tostarp pasākumu, lai apturētu visu ES finansējumu Agrofert grupai, līdz interešu konflikts būs pilnībā izmeklēts un atrisināts*”.

5. Sūdzības iesniedzējs pieprasīja publisku piekļuvi šim juridiskajam atzinumam. Gan sākotnējā lēmumā, gan apstiprinošajā lēmumā Komisija atteica publisku piekļuvi tai. Tāpēc sūdzības iesniedzējs vērsās pie ombuda.

Izmeklēšana

6. Ombuds sāka izmeklēšanu par Komisijas atteikumu piešķirt publisku piekļuvi Juridiskā dienesta atzinumam saistībā ar iespējamu Čehijas premjerministra interešu konfliktu. Izmeklēšanas gaitā ombuda izmeklēšanas grupa pārbaudīja pieprasītā dokumenta kopiju.

Ombudam iesniegtie argumenti

7. Sūdzības iesniedzējs uzskatīja, ka Komisijai būtu jāizpauž pieprasītais dokuments. Viņš norādīja, ka Komisija juridisko atzinumu ir nosūtījusi Parlamentam un Parlaments ir publicējis tā izvilkumus. Tādējādi Komisija acīmredzot ir piekritusi, ka Parlaments varētu vismaz daļēji publiskot viedokli. Sūdzības iesniedzējs norādīja, ka tas ir viens no parlamentārās demokrātijas pamatiem, ka Parlaments darbojas publiski. Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka tas nozīmē, ka Parlamenta apspriestajiem dokumentiem, uz kuriem Parlaments balsta apspriedes, ir jābūt publiski pieejamiem.

8. Turklāt sūdzības iesniedzējs apgalvoja, ka informācijas izpaušanai ir sevišķas sabiedrības intereses. Viņš norāda, ka šis atzinums attiecas uz potenciāli nopietniem Eiropadomes locekļa interešu konfliktiem, t. i., ES augstākajā līmenī. Sūdzības iesniedzējs apgalvoja, ka ES Komisijai ir jānodrošina, ka Čehijas premjerministrs nav sevi bagātinājis vai nespēj bagātināt sevi ar ES subsīdijām. Viņš uzskata, ka iedzīvotājiem ir pilnībā jāapzinās atzinuma saturs, lai viņi varētu veidot neatkarīgu viedokli par iesaistīto pušu rīcību un izvirzīto argumentu ticamību.

9. Komisija paskaidroja, ka juridiskais atzinums ir būtisks saistībā ar notiekošajām diskusijām ar Čehijas iestādēm. Dokumenta publiskošana kaitētu pareizai Komisijas veikto revīziju veikšanai attiecībā uz Čehijas kontroles sistēmām interešu konfliktu novēršanai [2] Tas apdraudētu sadarbību starp Eiropas Komisiju un Čehijas iestādēm, kas ir būtisks nosacījums iestādes izmeklēšanas uzdevumu efektīvai izpildei. Tas varētu arī mazināt attiecīgās dalībvalsts iestāžu vēlmi konstruktīvi piedalīties pašreizējās un turpmākajās Savienības līdzekļu revīzijās.

10. Turklāt Komisija paskaidroja, ka dokumentā ir ietverta delikāta un sarežģīta jautājuma juridiskā analīze, kas ir notiekošās izmeklēšanas priekšmets. [3] Šajā posmā pieprasītā dokumenta izpaušana būtiski ierobežotu Eiropas Komisijas interesi lūgt un saņemt juridisku konsultāciju un Juridiskā dienesta spēju palīdzēt Eiropas Komisijai novērtēt šo jautājumu.

11. Turklāt Komisija uzskata, ka sūdzības iesniedzēja vispārējie apsvērumi par pārredzamību neliecina par steidzamu vajadzību sabiedrībai piekļūt pieprasītajam dokumentam. Turklāt šīs intereses neatsvērta sabiedrības intereses par notiekošo revīziju pienācīgu veikšanu un dalībvalstu kontroles sistēmu pilnīgu saskaņošanu ar nepieciešamajiem Savienības standartiem vai juridisko konsultāciju aizsardzību. Sabiedrības intereses vislabāk atbilst tam, ka Eiropas Komisija var pabeigt revīzijas, netraucēti sadarbojoties ar dalībvalsti.

Ombuda novērtējums

12. Pieprasītais dokuments ir daļa no administratīvās lietas par notiekošajām revīzijām saistībā ar iespējamiem interešu konfliktiem Čehijā. Tas ietver priekšlikumus pasākumiem, kas jāveic pirms un pēc tam, kad stājas spēkā ES pašreizējie finanšu noteikumi, ko piemēro tās budžetam [4] . Tajā iekļauti arī priekšlikumi par pasākumiem, kas veikti, lai novērstu interešu konfliktus Eiropas Savienības resursu sadalē.

13. ES pilsoņi ir ieinteresēti būt pārliecinātiem, ka Komisija pienācīgi rīkojas, lai izmeklētu un rīkotos saistībā ar apgalvojumiem par iespējamiem interešu konfliktiem, kuros iesaistīts augsta līmeņa valsts pārstāvis un līdzekļi no ES budžeta. Ombuds piekrīt, ka pienācīgs pārredzamības līmenis garantē, ka ES ir lielāka leģitimitāte un ka tā ir atbildīgāka mūsu demokrātiskās sabiedrības pilsoņu priekšā.

14. Tomēr tiesību normās, kas reglamentē dokumentu publiskošanu, ir atzīts, ka dažkārt sabiedrības intereses vislabāk tiek nodrošinātas, neizlaižot dokumentus, piemēram, ja tas kaitētu izmeklēšanai, kuras pabeigšana kalpo sabiedrības interešu aizsardzībai. Komisija joprojām veic revīziju par interešu konfliktiem Čehijā. Sabiedrībai ir svarīgi, lai netiktu apdraudēta Komisijas spēja veikt revīzijas, kuru mērķis ir nodrošināt ES līdzekļu aizsardzību un tiesiskuma ievērošanu. Rūpīgi pārskatījis dokumentu, ombuds piekrīt, ka šajā posmā, kad Komisijas revīzijas turpinās, informācijas izpaušana varētu kaitēt šīm sabiedrības interesēm.

15. Ombuds arī uzskata, ka *šajā posmā* nav sabiedrības interešu, kas būtu svarīgākas par sabiedrības interesēm ļaut Komisijai efektīvi veikt revīziju. Kad revīzija ir pabeigta, nostāja var būt atšķirīga.

16. Izskatot pieprasīto dokumentu, ombuds ir rūpīgi izvērtējis, vai Komisija varētu piešķirt daļēju piekļuvi, kas nekaitētu sabiedrības interesēm aizsargāt Komisijas spēju veikt revīzijas. Tomēr viņa ir secinājusi, ka pieprasītā dokumenta saturs ir tāds, ka to nevar panākt tādā veidā, kas nodrošinātu jēgpilnu publisku piekļuvi.

17. Sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka, tā kā Komisija ir iesniegusi Eiropas Parlamentam dokumenta kopiju, Komisijai dokuments būtu jāpublisko. Ombuds norāda, ka dokumenta kopijas iesniegšana Eiropas Parlamentam nenozīmē, ka dokuments būtu jāpublisko. Parlaments saņēma šo dokumentu saistībā ar tā lomu Komisijas darbību pārraudzībā. Tās darbs šajā kontekstā nav salīdzināms ar likumdošanas darbu, kas saskaņā ar ombuda piekrišanu būtu jāveic pilnīgi pārredzamā veidā saskaņā ar parlamentārās demokrātijas principu. Parlaments, pildot pārraudzības funkciju, var saņemt visus nepieciešamos dokumentus no ES iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām, tostarp konfidencialus dokumentus. Tas, ka Parlaments var iegūt šādus dokumentus, stiprina tā pārraudzības lomu un padziļina ES demokrātisko raksturu. Tomēr tādu dokumentu iesniegšana Parlamentam, kuri ir klasificēti kā konfidenciali, nekādā veidā nemaina analīzi par to, vai šie dokumenti būtu jāpublisko.

Secinājums

Pamatojoties uz izmeklēšanu, ombuds slēdz šo lietu ar šādu secinājumu:

Eiropas Komisija nav pieļāvusi administratīvas kļūmes.

Sūdzības iesniedzējs un Eiropas Komisija tiks informēti par šo lēmumu .

Emily O'Reilly

Eiropas Ombuds

Strasbūrā, 25.3.2020.

[1] [Saite] P8_TA(2018)0530, pieejams
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0530_EN.html [Saite].

[2] [Saite] Izņēmums no piekļuves tiesībām saskaņā ar Regulas 1049/2001 4. panta 2. punkta trešo ievilkumu.

[3] [Saite] Izņēmums no piekļuves tiesībām saskaņā ar Regulas 1049/2001 4. panta 2. punkta otro ievilkumu.

[4] [Saite] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, pieejama tīmekļa vietnē <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32018R1046> [Saite].